

دفترچه شماره ۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳

۱۰ اسفند ۱۴۰۳

پرسشنامه

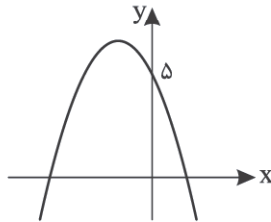
اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۲ (درس ۴) و فصل ۳ (صفحه ۶۳ تا ۹۸)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۲۰	۱۶	۳۵	درس ۷ تا ۹ (صفحه ۶۰ تا ۷۸)	۲۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۶	۴۵	درس ۸ تا ۱۱ (صفحه ۶۷ تا ۹۸)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۴۵			مدت پاسخ‌گویی:	۵۰ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

۱- رأس سهمی به معادله $y = -x^2 + 3x$ در کدام ناحیه صفحه مختصات قرار دارد؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۲- شکل زیر نمودار کدام تابع است؟

(۱) $y = x^2 + 4x + 5$

(۲) $y = x^2 - 4x + 5$

(۳) $y = -x^2 + 4x + 5$

(۴) $y = -x^2 - 4x + 5$

۳- کدام روش برای جمع‌آوری داده‌ها مناسب نیست؟

- (۱) مشاهده (۲) الگوی خاص (۳) مصاحبه (۴) پرسش‌نامه

۴- میزان تحصیلات افراد یک شهر کدام نوع متغیر است؟

- (۱) کیفی ترتیبی (۲) کیفی اسمی (۳) کمی فاصله‌ای (۴) کمی نسبتی

۵- در داده‌های آماری ۱۰، ۱۹، ۱۵، ۱۷، ۷، ۱۵، ۱۳، ۱۴، ۵، ۱۳، ۹، ۱۵ تفاضل میانه از مد کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۱/۵ (۳) ۲ (۴) ۲/۵

۶- در مجموعه اعداد $\{x, ۶۴, ۶۵, ۷۷, ۵۰, ۶۶, ۷۰, ۶۳\}$ به ازای کدام مقدار x شاخص‌های میانگین، مد و میانه با هم برابرند؟

- (۱) ۶۴ (۲) ۶۵ (۳) ۶۶ (۴) نشدنی

۷- انحراف معیار داده‌های آماری ۱۶، ۲۰، ۱۸، ۱۵، ۱۹، ۲۰ تقریباً برابر با کدام است؟

- (۱) ۱/۶ (۲) ۱/۷ (۳) ۱/۸ (۴) ۱/۹

۸- در داده‌های آماری ۱۸، ۱۷، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۳، ۱۹، ۱۴، ۱۳ با حذف مد، انحراف معیار بقیه داده‌ها تقریباً برابر با کدام است؟

- (۱) ۲/۲ (۲) ۲/۴ (۳) ۲/۶ (۴) ۲/۸

۹- اگر تابع درآمد یک تولیدی به صورت $y = (x-1)^2 + 2$ و تابع هزینه آن $y = 3 - 2x$ باشد، ماکزیم سود این تولیدی چقدر است؟

- (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۰- کدام گزینه درست است؟

(۱) پارامتر، یک مشخصه عددی است که توصیف‌کننده جنبه خاصی از نمونه است.

(۲) آماره، یک مشخصه عددی است که توصیف‌کننده جنبه خاصی از جامعه است.

(۳) متغیر، هر ویژگی از اشیاء یا اشخاص است که در کل جامعه عمومیت دارد.

(۴) داده، واقعیت‌هایی درباره یک چیز است که در محاسبه، استنباط یا برنامه‌ریزی به کار می‌روند.

محل انجام محاسبات

۱۱- وقتی با مواجه هستید، معمولاً بازتاب بهتری از داده‌ها نسبت به می‌دهد.

- (۱) داده دورافتاده - میانه - میانگین
(۲) داده دورافتاده - میانه - میانگین
(۳) انحراف معیار - میانگین - میانه
(۴) داده دورافتاده - انحراف معیار - میانگین

۱۲- اگر میانگین داده‌های ۷، $x+2$ ، $2x$ ، $x-3$ برابر ۱۰ باشد، میانه کدام است؟

- (۱) $17/5$ (۲) $8/75$ (۳) $13/75$ (۴) $6/25$

۱۵، ۱۷، ۲۳، ۱۸، ۱۰، ۲۲، ۱۰، ۱۰، ۲۵، ۱۰

۱۳- با توجه به داده‌های مقابل، کدام مورد نا درست است؟

- (۱) تقریباً ۷۵ درصد داده‌ها بعد از ۱۰ هستند.
(۲) دامنه میان چارکی برابر ۱۰ است.
(۳) تقریباً ۲۵ درصد داده‌ها بعد از ۲۲ هستند.
(۴) تقریباً ۵۰ درصد داده‌ها بین ۱۰ و ۲۲ هستند.

۱۴- دامنه میان چارکی برای داده‌های ۱، ۱، ۶، ۲، -۲، ۴، ۳، ۱۵، ۱۷، ۱۵، ۳، -۳، کدام است؟

- (۱) ۱۱ (۲) ۱۴ (۳) ۱۵ (۴) -۱۱

۱۵- انحراف معیار داده‌های ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{5}}{3}$ (۳) $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{5}{\sqrt{3}}$

علوم و فنون ادبی

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

۱۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، کدام عبارت درست است؟

- ۱) براساس نظریهٔ ارسطو سبک فکاهی براساس هدف شعر و سبک عالمانه براساس قلمرو دانشی دسته‌بندی شده‌اند.
- ۲) براساس نظریهٔ بهار سبک عراقی در شعر، همزمان با نثر فنی و مصنوع در نثر است.
- ۳) به شیوهٔ بیان هر نویسنده یا شاعر سبک شخصی می‌گویند، زیرا نحوهٔ بیان هر شاعر یا نویسنده با دیگری کاملاً متفاوت است و شباهتی با یکدیگر ندارند.
- ۴) از دیدگاه ملک‌الشعرا طولانی‌ترین دورهٔ شعر فارسی مربوط به سبک هندی و کوتاه‌ترین دورهٔ نثر فارسی مربوط به دورهٔ سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان است.

۱۷- از بین موارد زیر، کدام موارد نادرست اند؟

- الف) سبک دورهٔ سلجوقی را «بینابین» نام نهاده‌اند، زیرا ویژگی‌های سبک غزنوی نیز در آن به چشم می‌خورد.
 - ب) به سبک نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام، سامانی یا ترکستانی گفته می‌شود.
 - ج) محتوای نثر دورهٔ سامانی بیشتر علمی است و گاهی نثرهای حماسی، تاریخی و دینی هم دیده می‌شود.
 - د) تاریخ بلعیمی، تاریخ بیهقی، قابوس‌نامه و سیاست‌نامه، همگی از آثار دورهٔ غزنوی و سلجوقی هستند.
 - ه) قالب عمدهٔ شعر در سبک خراسانی، قصیده است و قالب غزل نیز در اواخر این دوره رشد می‌یابد.
- ۱) الف و ج ۲) ب و د ۳) ج و ه ۴) الف و د
- ۱۸- در کدام گزینه به ترتیب به «ویژگی زبانی شعر سبک خراسانی»، «ویژگی نثر دورهٔ سامانی» و «ویژگی نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی» اشاره شده است؟

- ۱) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات - لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد - حذف افعال به قرینه
- ۲) کم بودن لغات عربی - افزایش کاربرد لغات عربی - تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
- ۳) سادگی فکر و کلام - ایجاز و اختصار - اطناب
- ۴) سادگی زبان شعر - افزایش کاربرد نشانه‌های جمع عربی بر جمع فارسی - تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث

۱۹- با توجه به ویژگی‌های شعر سبک خراسانی، کدام بیت مربوط به این سبک نیست؟

- ۱) ز گرز تو خورشید گریان شود ز تیغ تو بهرام بریان شود
- ۲) آب جیحون از نشاط روی دوست خنگ ما را تا میان آید همی
- ۳) هر که تأمل نکند در جواب بیشتر آید سخنش ناصواب
- ۴) ای آنکه غمگنی و سزاواری و اندر نهان سرشک همی‌باری

۲۰- با توجه به متن زیر از تاریخ بیهقی، موارد کدام گزینه «هر دو» در آن به کار رفته است؟

«نبیه گفت: زندگانی امیر دراز باد، سلطان که برادر است، حق امیر را نگاه دارد و مهربانی نماید، دل بد نباید کرد و به قضای خدای، عزوجل، رضا باید داد؛ فذلک آن بود که بودنی بوده است، به سر نشاط باز باید شد که گفته‌اند: المقدر کائن و الهم فضل.»

- ۱) حذف افعال به قرینه - افزایش کاربرد لغات عربی
- ۲) اطناب - تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث
- ۳) حذف افعال به قرینه - طولانی بودن جملات
- ۴) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث - افزایش کاربرد لغات عربی

۲۱- در کدام یک از بیت‌های زیر آرایهٔ «موازنه» به کار رفته است؟

- ۱) ای غرهٔ ماه از اثر صنع تو غراً وی طرهٔ شب از دم لطف تو مطراً
- ۲) مأمور تو از برگ سمن تا به سمندر مصنوع تو از تحت ثری تا به ثریا
- ۳) هر طبق زو صفحه‌ای پرقند و صحنی پرشکر هر ورق زو جامه‌ای گل‌بوی و جامی پرگلاب
- ۴) چون رخت کس ماه در زیور نیافت چون لب‌ت کس لعل پر شکر نیافت

۲۲- در جای خالی بیت زیر کدام کلمه را باید قرار دهیم تا در بیت آرایه ترصیع به وجود بیاید؟

«هم عقل دویده در رکابت
هم خزیده در پناهت»
(۱) شرع (۲) عشق (۳) نسل (۴) عمل

۲۳- کدام گزینه آرایه موازنه یا ترصیع ندارد؟

(۱) غلام نرگس مست تو تاجداران اند
(۲) گر عزم جفا داری سر در رخت اندازم
(۳) گه به نوای غمّش برکشند
(۴) بیابان و کهسار و داغ آفریدی

۲۴- به ترتیب، در چند بیت از بیت‌های زیر «تقابل سجع‌های متوازی» و در چند بیت «تقابل سجع‌های متوازن و متوازی» دیده می‌شود؟

الف) کلاه سعادت یکی بر سرش
ب) روضه اقبال را بی احتشامت حور نیست
ج) چنان وزید ز بستان نسیم فصل بهار
د) به رزم اندرون شیر پاینده‌ای
ه) چون او بتی شمن نستاید به صد بهار
و) ذره نماید به جنب قدر تو گردون
(۱) چهار - دو (۲) سه - سه
(۳) دو - چهار (۴) پنج - یک

۲۵- آرایه نسبت داده شده به کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بهاری کز دو رخسارش، همی شمس و قمر خیزد
(۲) بهار آمد بهار آمد بهار مشکبار آمد
(۳) سیرت تو خزانه الطاف
(۴) به رزم اندرون شیر پاینده‌ای

۲۶- در کدام عبارات آرایه «ترصیع» به کار رفته است؟

الف) در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.
ب) خانه دوستان بروب و خانه دشمنان مکوب.
ج) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.
د) در ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش غیب نمی‌دانم.

(۱) الف و ب (۲) ب و د (۳) ج و د (۴) الف و ج

۲۷- در کدام بیت موازنه دیده نمی‌شود؟

(۱) از بنان تو دفع هر افلاس
(۲) از رنج تن تمام نیارم نهاد پی
(۳) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم
(۴) مال اینجا بایدت انداختن

۲۸- خط عروضی کدام مصراع در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) مروت نباشد بر افتاده زور: (مُ | رُ | وِت | نَ | با | شَد | بَر | اُف | تا | دِ | زور)
(۲) بر سر آنم که گر ز دست برآید: (بَر | سَ | اَر | اَ | نَم | کَ | گَر | زِ | دَسْت | بَ | را | یَد)
(۳) کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را: (کِی | بُو | دِ | اِی | اَن | هُف | تِ | کِ | پِی | دَا | کُ | نَم | تِ | را)
(۴) هر چه بر نفس خویش نپسندی: (هَر | چَ | بَر | نَف | سِ | خِش | نَپ | سَن | دِی)

Telegram: @konkur in

جامعه‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۳۶- نوع ویژگی‌های هویتی ذکر شده را به ترتیب مشخص کنید.

«گروه خونی - روستایی - کارمند»

(۱) انتسابی، فردی، ثابت - انتسابی، اجتماعی، ثابت - اکتسابی، اجتماعی، متغیر

(۲) اکتسابی، فردی، متغیر - اکتسابی، اجتماعی، ثابت - انتسابی، اجتماعی، ثابت

(۳) انتسابی، اجتماعی، ثابت - انتسابی، فردی، متغیر - اکتسابی، فردی، متغیر

(۴) اکتسابی، اجتماعی، متغیر - اکتسابی، فردی، متغیر - انتسابی، فردی، ثابت

۳۷- عبارت درست دربارهٔ هویت کدام است؟

(۱) هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی سازگار است.

(۲) بخشی از هویت آگاهانه است، یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند.

(۳) هویت اجتماعی هر فرد درون جهان و براساس هنجارها و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.

(۴) در جامعهٔ قبیله‌ای هویت اجتماعی افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آنها وابسته است.

۳۸- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام مفهوم ارتباط دارد؟

● اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها با جهان

● فرایند مشارکت هر فرد در زندگی

● درونی کردن فرهنگ در افراد

(۱) فرهنگ - جامعه‌پذیری - تشویق

(۲) خانواده - بازتولید هویت اجتماعی - تبلیغ

(۳) گروه هم‌سالان - کنترل اجتماعی - تشویق

(۴) خانواده - جامعه‌پذیری - اقناع

۳۹- کدام یک از موارد زیر به دو شیوهٔ رسمی و غیررسمی انجام می‌گردد؟

(۱) کژروی اجتماعی (۲) تبلیغ و اقناع

(۳) تشویق و تنبیه

(۴) بازتولید هویت

۴۰- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

● به جایگاهی که هر فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد چه می‌گویند؟

● کدام مورد، اضطراب و نگرانی‌های فراوانی به همراه دارد؟

● در کدام جوامع، موقعیت اجتماعی افراد به رابطهٔ آنها با زمین بستگی داشت؟

(۱) هویت اجتماعی، کژروی اجتماعی، ارباب - رعیتی

(۲) موقعیت اجتماعی، تعارض فرهنگی، فئودالی غربی

(۳) تحرک اجتماعی، بحران هویت، طبقهٔ متوسط

(۴) تحرک اجتماعی صعودی، تزلزل فرهنگی، فئودالی غربی

۴۱- موارد زیر به ترتیب با کدام گزینه ارتباط دارند؟

● هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند.

● شکل‌گیری براساس عقاید و ارزش‌های جامعه

● دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها

● یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.

(۱) نگاه دنیوی جهان متجدد - هویت اجتماعی فرد - علوم مبتنی بر عقل و وحی - تأثیر بعد نفسانی بر بعد اجتماعی

(۲) فرهنگ سکولار - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - علوم متناسب با لایه‌های عمیق جهان - تأثیر بعد نفسانی بر جسمانی

(۳) نگاه اساطیری - هویت جهان اجتماعی - علوم مبتنی بر عقل و وحی - تأثیر بعد اجتماعی بر نفسانی

(۴) آرمان‌ها و ارزش‌های دنیوی - هویت اجتماعی فرد - علوم متناسب با لایه‌های عمیق - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

۴۲- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- هویت اجتماعی افراد، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است.
- هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد.
- بحران‌های هویت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود.
- تأخیر در ازدواج و طلاق نوعی تعارض فرهنگی است.

(۱) درست - درست - نادرست - درست (۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۴۳- پیامد مواجه شدن یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی چیست؟

- (۱) تحول فرهنگی مثبت (۲) انسداد اجتماعی (۳) تزلزل فرهنگی (۴) کهولت و مرگ

۴۴- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر کدام می‌تواند باشد؟

- فراخواندن دانشمندان و متفکران اجتماعی به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزش جهان اجتماعی
- تحمل شدن طبقه متوسط در جوامع فئودال غربی
- وجود نظریات متفاوت درباره هویت

(۱) نیازهای معنوی و روحی - ویژگی‌های هویتی - سرگشتگی انسان

(۲) انکار معنا - فرهنگ فایده‌گرایی - غفلت و فراموشی انسان از خویشتن

(۳) پوچ‌انگاری - هویت منفی و پست - تردید در شناخت ویژگی‌های هویتی

(۴) کاستی و خلأ معنوی - فواید و کارکرد - امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت

۴۵- کدام گزینه در مورد ویژگی‌های طبقه فئودالی صحیح است؟

- (۱) همان طبقه رعیت بود - از نظر اجتماعی مصرف‌کننده بودند - از نظر قانونی معتبر بودند - از نظر هویتی، پست تلقی می‌شدند.
- (۲) در جوامع صنعتی به وجود آمدند - از نظر هویتی منفی و پست بودند - از نظر اجتماعی فاقد اعتبار بودند - همان طبقه متوسط بودند.

(۳) طبقه‌ای از مردم عادی بودند - از نظر قانونی معتبر بودند - اشراف را مفید معرفی می‌کردند - ماقبل فئودال‌ها ایجاد شده بودند.

(۴) مردم عادی بودند که رعیت نبودند - از نظر هویتی منفی و پست بودند - از نظر قانونی و اجتماعی بی‌اعتبار بودند - به خاطر فایده و کارکردشان تحمل می‌شدند.

دفترچه شماره ۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳

۱۰ اسفند ۱۴۰۳

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۵	۴۶	۶۰	درس ۵ و ۶ (صفحه ۶۷ تا ۹۲)	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۶۱	۷۰	درس ۹ تا ۱۱ (صفحه ۸۰ تا ۱۰۸)	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۷۱	۸۰	درس ۶ و ۷ (صفحه ۴۷ تا ۷۶)	۱۰ دقیقه
۴	منطق	۱۰	۸۱	۹۰	درس ۷ و ۸ (صفحه ۶۲ تا ۸۲)	۱۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۹۱	۱۰۰	درس ۸ تا ۱۰ (صفحه ۸۱ تا ۱۱۵)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۵۵			مدت پاسخ‌گویی:	۵۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۵۲-۴۶)

۴۶- ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾:

- (۱) بگویند در زمین گردش کنید و نگاه کنید چطور (خداوند) آفرینش را شروع کرد!
- (۲) بگو در زمین گردش کن و بنگر چگونه (خداوند) آفرینش را شروع کرد!
- (۳) بگو در زمین بگردید و بنگرید چگونه (خداوند) آفرینش را آغاز کرد!
- (۴) بگویند در زمین بگردید و نگاه کنید چطور (خداوند) آفرینش را آغاز کرد!

۴۷- «هَذِهِ طَيُورٌ تَدُلُّنَا بَعْرِيَّتَهَا إِلَى أَعْشَابٍ تُفَرِّزُ زَيْتًا طَبِيئًا خَلَالَ سَنَةٍ وَاحِدَةٍ لِإِتْنَامِ الْجُرُوحِ!»:

- (۱) این پرندوها ما را با غریزه خود به گیاهانی راهنمایی کردند که طی یک سال روغنی طبی را برای بهبودی زخم ترشح می‌کنند!
- (۲) این پرندوها با قدرت غریزه خود ما را به درختانی راهنمایی می‌کنند که روغنی دارویی را طی یک سال برای بهبودی زخم تولید می‌کنند!

- (۳) اینها پرندهایی هستند که با غریزه‌شان ما را به درختانی راهنمایی می‌کنند که طی یک سال روغنی مفید را برای بهبودی زخم‌ها تولید می‌کنند!

- (۴) اینها پرندگانی هستند که با غریزه خود ما را به گیاهانی راهنمایی می‌کنند که طی یک سال روغنی دارویی را برای بهبودی زخم‌ها ترشح می‌کنند!

۴۸- «إِنْتَحَبْنَا مَدِينَةَ إِصْفَهَانَ التَّارِيخِيَّةَ لِقَضَاءِ الْعَطَلَاتِ الصِّفِيَّةِ فَقَامَتِ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو بِتَسْجِيلِ مَعَالِمٍ مِنْ إِصْفَهَانَ فِي قَاطِمَةِ التَّرَاثِ الْعَالَمِيِّ تَجَذُّبُ كَثِيرًا مِنَ السِّيَاحِ الْأَجَانِبِ!»:

- (۱) شهر تاریخی اصفهان را برای گذراندن تعطیلات تابستانی انتخاب کردیم. پس سازمان یونسکو، اقدام به ثبت آثاری از اصفهان در لیست میراث جهانی کرد که بسیاری از جهانگردان بیگانه را جذب می‌کرد!
- (۲) شهر تاریخی اصفهان را برای گذراندن تعطیلات در تابستان برگزیدیم. پس سازمان یونسکو، آثاری از اصفهان را در لیست میراث جهانی ثبت کرد که بسیاری از جهانگردان و بیگانگان را جذب می‌کرد!
- (۳) شهر تاریخی اصفهان را برای سپری کردن تعطیلات تابستانی برگزیدیم. پس سازمان یونسکو، به ثبت آثاری از اصفهان در لیست میراث جهانی پرداخت که بسیاری از جهانگردان بیگانه به آن جذب می‌شدند!
- (۴) شهر تاریخی اصفهان را برای سپری کردن تعطیلات در تابستان انتخاب کردیم. پس سازمان یونسکو، آثاری از اصفهان را در لیست میراث جهانی ثبت کرد که بسیاری از جهانگردان بیگانه جذب آن می‌شدند!

۴۹- «رَبَّمَا يَسْتَطِيعُ الْبَشَرُ يَوْمًا أَنْ يَسْتَعِينَ بِهَذِهِ الْبَكْتِيرِيَا الَّتِي تَعِيشُ تَحْتَ عَيُونِ نَوْعٍ مِنَ الْأَسْمَاكِ لِإِنَارَةِ الشُّوَارِعِ وَالْمَدَنِ!»:

- (۱) کاش انسان روزی می‌توانست از باکتری‌هایی که زیر چشم‌های نوعی از ماهی‌ها زندگی می‌کنند برای روشنایی خیابان‌ها و شهرها کمک بگیرد!
- (۲) کاش روزی انسان می‌توانست از این باکتری که زیر چشم نوعی از ماهی‌ها زندگی می‌کند برای روشن کردن خیابان و شهر استفاده کند!
- (۳) شاید انسان روزی بتواند از این باکتری که زیر چشمان نوعی از ماهی‌ها زندگی می‌کند برای نورانی کردن خیابان‌ها و شهرها کمک بگیرد!
- (۴) چه بسا روزی انسان بتواند از این باکتری‌هایی که زیر چشم نوعی از ماهی‌ها زندگی می‌کنند برای روشن شدن شهرها و خیابان‌ها استفاده کند!

۵۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) مُتَحَفُ التَّرَاثِ الرَّيْفِيِّ قُرْبَ رِشْتِ أَحَدِ الْمَنَاطِقِ الْجَذْبِ السِّيَاحِيِّ: مَوْزَةُ مِيرَاثِ رُوسْتَايِي در نزدیکی رشت، از مناطق دارای جاذبه جهانگردی بود!
- (۲) التَّقَطُّ السَّائِحُونَ صَوْرًا مِنْ بُحِيرَةٍ قَرُوءًا مَطَالِبِ عَنْهَا: گردشگران تصاویری را از دریایی گرفتند که مطالبی را درباره آن خوانده بودند!
- (۳) نَظَرُ السِّيَاحِ الْأَجَانِبِ إِلَى ذَلِكَ السَّجَادِ مُتَحَيِّرِينَ وَ مَدَحَ خَالِقَهُ: نگاه جهانگردان بیگانه به آن فرش با تحیر است و آفریننده‌اش را ستایش می‌کنند!
- (۴) إِنَّ إِيْرَانَ مِنَ الدُّوَلِ الْجَمِيلَةِ فِي الْعَالَمِ وَ فِيهَا مَعَالِمٌ تَارِيخِيَّةٌ: همانا ایران از کشورهای زیبا در جهان است و در آن آثاری تاریخی هست!

۵۱- «زیبایی دانش، نشر دادن آن است، و میوه آن عمل کردن به آن است!»:

- (۱) جمیل العلم انتشاره، و ثماره العمل به!
(۲) جمال العلم ينشره، و ثمرته يعمل به!
(۳) جمیل العلم نشره، و ثماره العمل به!
(۴) جمال العلم نشره، و ثمرته العمل به!

۵۲- «خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ!» عَيْنُ الْغَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) درون فروماندگان شاد کُن
(۲) هر که به نیکی عمل آغاز کرد
(۳) عبادت به جز خدمت خلق نیست
(۴) چو غنچه گرچه فروبستگی است کار جهان
ز روز فروماندگی ییاد کُن
نیکی او روی بدو باز کرد
به تسبیح و سجاده و دلّی نیست
تو همچو باد بهاری گره گشای باش

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ: (۵۳ و ۵۴)

«يُعْتَبَرُ الْكِيوي من أفضل الفواكه. تحتوي فاكهة الكيوي على كمّية عظيمة من فيتامين «سى». مادّة الكلروفيل تعطي هذه الفاكهة اللون الأخضر. الكيوي ذو لب أخضر يحتوي على بذور سوداء صغيرة و يحتوي على العديد من الأملاح و يعتبر مصدر جيّد للماغنيسيوم (منيزيم) الذي يقوّي القلب و يساعد على تحسين حركة الدم. لهذه الفاكهة دور عال في تقليل مستوى (سطح) الكوليسترول في الدّم ممّا تقلّل من خطر الإصابة بالحمّلات القلبيةّة و مرض تصلّب الشرايين. (گرفتگی رگها) و يسعى خبراء التغذية في معرفة هذه الفاكهة كثيراً.»

۵۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) تعتبر فاكهة الكيوي من مصادر مهمة في تصلّب الشرايين!
(۲) الاستفادة من الكيوي تخفّض درجة حرارة الجسم بسرعة!
(۳) الكيوي يقوّي القلب و يساعد على كثرة الأمراض القلبيةّة!
(۴) في فاكهة الكيوي توجد أملاح كثيرة تفيد للجسم!

۵۴- ما هو الصحيح لتكميل العبارة؟ «يعتبر الكيوي ...»

- (۱) فاكهة مفيدة عند خبراء التغذية فقط!
(۲) عدوّاً للقلب و يضرّه!
(۳) من الفواكه الغنيّة بالكلروفيل في بذوره!
(۴) مصدرّاً جيّداً في تقوية القلب و معالجة أمراضه!

■ ■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

۵۵- «اكتشف العلماء أنّ هذه الأضواء تنبّعث من نوع من البكتريا المضيئة التي تعيش تحت عيون تلك الأسماك!»

- (۱) اكتشف: فعلٌ ماضٍ - ثلاثيٌّ مُزيدٌ «لّه حرفان زائدان» / فعلٌ و مع فاعله جُمْلَةٌ فعليةٌ
(۲) العلماء: اسم - جمع تكسيرٍ و مُفردّه «العالم» - حروفه الأصلية «ع ل م» / فاعلٌ
(۳) عيون: اسم - جمعٌ مذكّر سالم - حروفه الأصلية «ع ي ن» / مضاف إليه
(۴) تنبّعث: فعلٌ مضارعٌ - ثلاثيٌّ مُزيدٌ من باب «إنفعال» - لازمٌ / فعلٌ و مع فاعله جُمْلَةٌ فعليةٌ

■ ■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسَبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (۶۰-۵۶)

۵۶- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) استخرَجَ الفلاحونَ ماءً من بئر القرية!
(۲) البريدُ إدارةٌ لتسليم الرّسائلِ و استلامها!
(۳) ساعدتِ الممرّضتان المرأة التي تصادمت بالسيارة!
(۴) ينبعث ضوء هذه المصابيح الملوّنة من نوع من الأسماك!

۵۷- عَيْنُ الْفَاعِلِ لَيْسَ مُعْرَباً:

- (۱) عمّل العباد المتّقون بالفرائض الإلهية!
(۲) احترمك طالب الجامعة الممتاز كثيراً!
(۳) تفتّش تلك الباحثة عن معجم في المكتبة!
(۴) تستطيع زميلتي الإجابة عن تلك المسائل!

۵۸- عَيْنُ خَبْرًا يَخْتَلِفُ نَوْعُهُ:

- (۱) قَوْلٌ لَا أَعْلَمُ نِصْفَ الْعِلْمِ فَاعْتَرَفُوا بِجَهْلِكُمْ!
 (۲) إِسْمُ أَخِي الْأَكْبَرِ حُسَيْنٌ وَ هُوَ حَدَادٌ نَاجِحٌ!
 (۳) صَوْتُ الْغُرَابِ يَحْدَرُ حَيَوَانَاتِ الْغَايَةِ الْكَبِيرَةِ!
 (۴) الْحَيَوَانَاتُ الَّتِي تَعْرِفُ الْأَعْشَابَ الطَّبِيعَةَ ذَكِيَّةٌ!
 ۵۹- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاعِينِ: « النَّاسُ أَنْ حُزْنَ فِي قُلُوبِهِمْ لَا فِي وُجُوهِهِمْ! »
 (۱) يَعْلَمُ - الْمُؤْمِنُونَ (۲) يَعْلَمُونَ - الْمُؤْمِنِينَ (۳) يَعْلَمُونَ - الْمُؤْمِنُونَ (۴) يَعْلَمُ - الْمُؤْمِنِينَ

۶۰- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ مَبْنِيٍّ:

- (۱) كَانَ الْمُعَلِّمُ فِي الصَّفِّ وَ بَدَأَ بِالتَّدْرِيسِ لِهَاتَيْنِ التَّلْمِيزَتَيْنِ;
 (۲) وَ شَرَحَ لهُمَا الدَّرْسَ الْحَادِي عَشَرَ إِلَى الْخَامِسِ عَشَرَ;
 (۳) وَ قَالَ: إِذَا مَا اسْتَمَعْتُمَا إِلَى الدَّرْسِ مَا فَهَمْتُمَا جَيِّدًا;
 (۴) وَ فِي النِّهَايَةِ أَكْمَلَ الْمُعَلِّمُ شَرْحَ هَذِهِ الدَّرُوسِ بِصَبْرٍ!

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

تاریخ

۶۱- چند جمله از جملات زیر صحیح است؟

- (الف) واژه آریایی برای همه اقوام هند و اروپایی، به کار می‌رود.
 (ب) خسرو پرویز، با حمایت امپراتوری روم غربی، به تاج و تخت رسید.
 (ج) پادشاهان هخامنشی، به‌ویژه کوروش، ادعا می‌کردند که به خواست اهوره‌مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌رانند.
 (د) در دیوان شاهی هخامنشیان، تعداد زیادی از دبیران و منشیان کار می‌کردند که به زبان‌ها و خط‌های رایج در سرزمین‌های آنها آشنا بودند.
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶۲- هر یک از توصیفات زیر به ترتیب مربوط به کدام پادشاهان است؟

- با حکومت بابل، علیه آشور متحد شد و به حاکمیت آشوریان پایان داد.
- در دوران این پادشاه، اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.
- در جنگ‌های بین ایران و امپراتوری روم در زمان این پادشاه، گردیانوس، امپراتور روم، کشته شد و در جنگ دیگر والریانوس، امپراتور روم به اسارت درآمد.

- برانداختن حکومت لخمیان از اشتباهات بزرگ او بود که باعث شد مرزهای جنوب غربی ایران در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع بماند.

- (۱) دیاکو - مهرداد یکم - شاپور یکم - خسرو انوشیروان (۲) خشایارشا - مهرداد دوم - شاپور یکم - خسرو پرویز
 (۳) کوروش - شاپور یکم - مهرداد یکم - خسرو انوشیروان (۴) هووخشتر - مهرداد دوم - شاپور یکم - خسرو پرویز

۶۳- چند مورد از عبارات‌های زیر درست می‌باشد؟

- آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر به نام سارد را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند.
- خشایارشا، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد.
- اردشیر سوم در ابتدای حکومتش کسانی از خاندان سلطنتی را که احتمال می‌داد ادعای شاهی کنند، به قتل رساند.
- برای اولین بار در قرن ۷ ق.م، در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است.
- ساسانیان برای جلوگیری از غارت‌گری اعراب، حکومتی دست‌نشانده به ریاست اعراب لخمی در جنوب شرق ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کردند.

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۳

۶۴- فتح بابل توسط کوروش بزرگ در چه سالی رخ داد و پس از تسخیر بابل کدام سرزمین‌ها تحت فرمان هخامنشیان درآمد؟

- (۱) ۵۵۰ ق.م - بخشی از بین‌النهرین و سوریه، فلسطین و فنیقیه
 (۲) ۵۵۰ ق.م - تمامی آسیای صغیر و لیدی
 (۳) ۵۳۹ ق.م - تمامی بین‌النهرین و سوریه، فلسطین و فنیقیه
 (۴) ۵۳۹ ق.م - بخشی از آسیای صغیر و لیدی

۶۵- کدام مورد جزء پایتخت‌های سلسله اشکانیان نمی‌باشد و براساس باورهای کهن ایرانی، کدام ایزد، ایزد پیمان و قانون و پشتیبان نظم اجتماعی بود؟

- (۱) نسا در ترکمنستان - مهر (۲) استخر در منطقه پارس - میترا
 (۳) تیسفون در نزدیکی بغداد - اهوره‌مزدا (۴) صدروازه در حوالی دامغان - آناهیتا

- ۶۶- درست یا نادرست بودن هر یک از عبارتهای زیر در کدام گزینه به ترتیب مشخص گردیده است؟
 الف) خسرو انوشیروان با فتح یمن، خلیج عدن و دریای عمان را به تسلط خود درآورد.
 ب) مهم‌ترین جنگ‌افزار سپاه اشکانیان تیروکمان و نیزه بود.
 ج) خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر سوم، دچار تفرقه درونی شد.
 د) دبیران مهست در رأس تشکیلات اداری ساسانیان قرار داشت.
- ۱) درست - نادرست - درست - نادرست
 ۲) درست - نادرست - درست - نادرست
 ۳) نادرست - درست - نادرست - درست
 ۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست
- ۶۷- در تشکیلات اداری مرکزی درون دربار هخامنشی، دیوان شاهی کدام وظیفه را برعهده داشت؟
 ۱) نظارت بر عملکرد مقامات و مأموران دولتی در شهرهای ۲) آموزش به دبیران و منشیان دولتی
 ۳) نگارش، تنظیم، ثبت و نگهداری نامه‌ها و اسناد دولتی ۴) آموزش و تربیت قضات شاهی برای دادگاه‌ها
- ۶۸- چرا داریوش یکم به مناطق دوردست در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد و کدام مورد از جمله اقدامات اساسی او محسوب نمی‌شود؟
 ۱) ایجاد امنیت در راه‌های تجاری - تأسیس سپاه جاویدان
 ۲) دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی - تأسیس مدارس ارتش‌تارستان
 ۳) تصرف شهرهایی که به اشغال دولت - شهرهای یونانی درآمد بودند - برپایی کاخ‌های باشکوه
 ۴) سرکوب شورش‌هایی که توسط حکام منطقه ایجاد شده بود - احداث جاده شاهی
- ۶۹- شورش بهرام چوبین در زمان کدام پادشاه رخ داد و چه نتیجه‌ای در پی داشت؟
 ۱) هرمز چهارم - هرمز را از قدرت برکنار کرد و به پادشاهی رسید.
 ۲) خسرو انوشیروان - به شدت سرکوب شد.
 ۳) قباد یکم - هرمز همراه هوادارانش به قتل رسید.
 ۴) خسرو پرویز - با از میان برداشتن خسرو پرویز به پادشاهی رسید.
- ۷۰- در کدام گزینه زمان تقدم و تأخر جنگ‌ها در دوره ایران باستان، به درستی نشان داده شده است؟
 ۱) نبرد حران - نبرد سالامیس - نبرد ماراتن - نبرد قادسیه
 ۲) نبرد ماراتن - نبرد سالامیس - نبرد حران - نبرد قادسیه
 ۳) نبرد سالامیس - نبرد ماراتن - نبرد حران - نبرد قادسیه
 ۴) نبرد ماراتن - نبرد سالامیس - نبرد قادسیه - نبرد حران

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

- ۷۱- در ایران بیشتر بارش‌ها مربوط به کدام دوره زمانی می‌باشد؟
 ۱) اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار
 ۲) اواخر فصل بهار تا اواخر فصل پاییز
 ۳) اوایل فصل زمستان تا اواخر فصل بهار
 ۴) اواخر فصل تابستان تا اواخر زمستان
- ۷۲- در ارتباط با رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر کشورمان تغذیه می‌شوند، کدام عبارت صحیح می‌باشد؟
 ۱) دائمی هستند و در فصل‌های خاصی از سال آبدهی فراوانی دارند.
 ۲) طغیانی هستند و در فصل‌های خاصی از سال آبدهی فراوانی دارند.
 ۳) دائمی هستند و اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آنها بیشتر خواهد بود.
 ۴) طغیانی هستند و اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آنها بیشتر خواهد بود.
- ۷۳- در مناطق مرتفع کوهستانی، مکان‌هایی وجود دارد که سرچشمه رودهای متعددی هستند، به این مکان‌ها می‌گویند، که ممکن است در جریان داشته باشند.
 ۱) حوضه‌های آبریز - دامنه‌های کوهستانی
 ۲) کانون‌های آبگیر - جهات مختلف
 ۳) حوضه‌های آبریز - جهات مختلف
 ۴) کانون‌های آبگیر - دامنه‌های کوهستانی
- ۷۴- کدام عبارت، توضیح درستی در مورد کانون‌های فصلی می‌باشد؟
 ۱) در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک، که گاهی بارش‌های کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد، دیده می‌شود.
 ۲) کانون‌های آبگیری که حداقل در هشت ماه از سال، دارای بارش‌های اتفاقی هستند.
 ۳) کانون‌های آبگیری که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند.
 ۴) در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن.

۷۵- در شکل‌گیری حوضه آبریز کدام عوامل نقش دارند؟

- (۱) حجم بارش و تعداد رودخانه‌ها
- (۲) میزان بارش و منطقه آن
- (۳) شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها
- (۴) فصل بارش و میزان بارش

۷۶- کدام عبارات‌های داده شده درست است؟

- (الف) از جمله دلایل اهمیت خلیج فارس، تجارت دریایی و وجود منابع عظیم نفت و گاز در بستر آن و انواع ماهی، خاویار و میگو است.
- (ب) تنها دریای آزاد ایران، که از طریق آن می‌توان به آب‌های همه دریاهای جهان دسترسی داشت، دریای عمان است.
- (ج) رود اورال از شمال، هراز از جنوب غربی، رود گرگان از جنوب شرق و رود کورا و ارس از سمت جنوب به دریای خزر می‌ریزند.
- (د) دریاچه ارومیه به دلیل برخورداری از ارزش‌های بی‌نظیر طبیعی و اکولوژیک، به عنوان پارک ملی و ذخیره‌گاه زیست‌کره یونسکو معرفی شده است.

- (۱) ب و ج
- (۲) الف و ج
- (۳) ب و د
- (۴) الف و د

۷۷- کشور ایران، دارای توانایی و ظرفیت بالای جذب جمعیت می‌باشد، در کدام گزینه علت آن به درستی بیان نشده است؟

- (۱) به واسطه بهره‌مندی در حوزه تجارت منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای
 - (۲) به لحاظ برخورداری از موقعیت جغرافیایی ممتاز و همچنین محیط طبیعی ویژه
 - (۳) برخورداری از اقلیم خاص چهارفصل در نقاط مختلف کشور
 - (۴) قرارگرفتن در قلب تقاطع ارتباطی آسیا، آفریقا و اروپا
- ۷۸- با توجه به متن داده شده، جمله را کامل کنید. «نکته مهم در رشد جمعیت، این است که نه تنها عامل طبیعی زاد و ولد در آن نقش دارد، بلکه»

- (۱) مهاجرت از عوامل تأثیرگذار بر رشد جمعیت کشورها به شمار می‌رود.
 - (۲) پیشرفت‌های پزشکی، رعایت بهداشت و بهبود تغذیه از عوامل تأثیرگذار بر رشد جمعیت کشورها به شمار می‌رود.
 - (۳) وجود منابع و معادن، نزدیکی به دریاها، از عوامل افزایش جمعیت در مناطق مختلف دنیا است.
 - (۴) رفاه اقتصادی، میزان سواد و وجود منابع فراوان، تغذیه از عوامل تأثیرگذار بر رشد جمعیت کشورها به شمار می‌رود.
- ۷۹- براساس متن زیر که موضوع مهاجرت در بیانات مقام معظم رهبری می‌باشد، کدام عبارت از نظر مفهومی با آن مطابقت دارد؟
- « حفظ و جذب جمعیت در روستاها و مناطق مرزی و کم‌تراکم و ایجاد مراکز جدید جمعیتی به ویژه در جزایر و سواحل خلیج فارس و دریای عمان از طریق توسعه شبکه‌های زیربنایی، حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری و ایجاد فضای کسب و کار با درآمد کافی»
- (۱) در دهه‌های اخیر بر اثر گسترش بهداشت و واکسیناسیون، لوله‌کشی و بهبود آب آشامیدنی، رونق صادرات نفت و واردات مواد غذایی؛ میزان مرگ و میر کاهش یافته و سبب افزایش مهاجرت شده است.
 - (۲) با پیشرفت فناوری و وسایل حمل و نقل، حرکت و جابه‌جایی نسبت به گذشته افزایش یافته است.
 - (۳) ضرورت تأمین امنیت کشور ایجاب می‌نماید تا در سیاست‌گذاری‌های جمعیتی مقوله تأمین نیروی دفاعی کافی برای حفظ تمامیت ارضی و حفظ حدود و ثغور مرزها و مقابله با دشمنان میهن مورد نظر قرار بگیرد.
 - (۴) مهاجرت‌های گروهی که براساس تصمیمات سیاسی انجام می‌شود.
- ۸۰- همه موارد در ارتباط با جمعیت و ساختمان جمعیت درست می‌باشد، به جز ...

- (۱) در هر کشوری هرم سنی به برنامه‌ریزان کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنند.
- (۲) در تأمین شغل برای حال و آینده، ایجاد فرصت‌های تحصیلی، تفریحی و رفاهی برای جوانان و جلوگیری از پیری جمعیتی، از اطلاعات و آمارهای سنی و جنسیتی جمعیت کمک می‌گیرند.
- (۳) ساختمان جمعیت، ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد. اطلاع از وضعیت سنی و جنسیتی جمعیت هر کشور از موارد قابل توجه برنامه‌ریزان است.
- (۴) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی، در طول زمان، تفاوت چندانی پیدا نمی‌کند.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

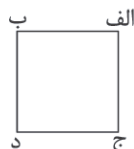
منطق

۸۱- عکس متداخل نقیض قضیه «هیچ گیاه بی‌جان نیست» کدام است؟

- (۱) بعضی گیاه‌ها بی‌جان هستند.
- (۲) هیچ بی‌جان گیاه نیست.
- (۳) هر گیاه بی‌جان است.
- (۴) بعضی بی‌جان‌ها گیاه هستند.

۸۲- در کدام یک از گزینه‌های زیر از انواع تقابل استفاده نشده است؟

- (۱) هیچ الف غیر ب نیست، بعضی الف غیر ب است.
- (۲) هر غیر الف غیر ب است، هیچ غیر الف غیر ب نیست.
- (۳) هر غیر ب الف است، بعضی الف غیر ب است.
- (۴) بعضی الف ب نیست، هیچ الف ب نیست.

۸۳- با در نظر گرفتن مربع تقابل زیر کدام گزینه می‌تواند پاسخ صحیح باشد؟

- (۱) جمع میان الف و ب در صدق محال، جمع میان ب و ج در صدق ممکن
- (۲) جمع میان الف و د در کذب ممکن، جمع میان ب و ج در صدق محال
- (۳) جمع میان ب و د در صدق محال، جمع میان ب و الف در صدق محال
- (۴) جمع میان الف و ج در صدق ممکن، جمع میان ج و الف در کذب ممکن

۸۴- نتیجه‌گیری کدام گزینه با توجه به مبحث احکام قضا یا نادرست است؟

- (۱) هر خرس قطبی موهای سپید دارد، پس نمی‌توان گفت یک خرس قطبی موهای سپید ندارد.
- (۲) هر مربعی چهارضلعی منتظم است، پس بعضی چهارضلعی‌های منتظم مربع هستند.
- (۳) برخی خودروها سواری نیستند، پس بعضی سواری‌ها نیز خودرو نیستند.
- (۴) این‌طور نیست که بعضی ویروس‌ها کرونا هستند، پس اینکه هر ویروسی کروناست، نادرست است.

۸۵- در استدلال «هر دانشجوی جامعه‌شناسی، فلسفه می‌داند. پس هر کسی که فلسفه می‌داند، دانشجوی جامعه‌شناسی است.» چه نوع مغالطه‌ای به کار رفته است؟

- (۱) عدم تکرار حد وسط
- (۲) استثنای قابل چشم‌پوشی
- (۳) ایهام انعکاس
- (۴) تعمیم شتاب‌زده

۸۶- قیاس به کار رفته در کدام گزینه معتبر است؟

- (۱) بعضی ب ج است، هیچ ب الف نیست، پس بعضی ج الف نیست.
- (۲) هیچ الف ب نیست، بعضی ج ب است، پس بعضی الف ج نیست.
- (۳) هر ج ب است، بعضی ب الف است، پس بعضی ج الف است.
- (۴) بعضی ج ب نیست، هیچ ج الف نیست، پس بعضی ب الف نیست.

۸۷- علامت دامنۀ مصادیق موضوع و محمول کدام قضیه یکسان است؟

- (۱) برخی از موجودات جاندار نیستند.
- (۲) همکلاسی‌هایم ده نفر هستند.
- (۳) ما به مدرسه نمی‌رویم.
- (۴) انسان دو نقطه دارد.

۸۸- کدام دو قضیه زیر می‌توانند مقدمات اول و دوم قیاسی از شکل سوم باشند؟

- (الف) هر انسانی حیوان است.
- (ب) همه حیوانات حساس هستند.
- (ج) همه انسان‌ها ناطق هستند.
- (د) برخی حساس‌ها ناطق هستند.

- (۱) الف و ب
- (۲) ب و ج
- (۳) الف و د
- (۴) ج و د

۸۹- نتیجه و مقدمۀ اول یک قیاس به ترتیب عبارت‌اند از: «هیچ الف ج نیست» و «هیچ الف ب نیست». مقدمۀ دوم آن، کدام یک از قضایای زیر باشد، تا اعتبار قیاس حفظ شود؟

- (۱) هر ب ج است.
- (۲) هر ج ب است.
- (۳) بعضی ب ج است.
- (۴) بعضی ج ب نیست.

۹۰- متداخل متضاد کدام گزینه مقدمۀ اول قیاس فوق باشد تا قیاس را معتبر کند؟

- (۱) هیچ الف د نیست.
- (۲) بعضی د الف است.
- (۳) هر د الف است.
- (۴) بعضی الف د نیست.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۹۱- هر کدام از موارد زیر جزء کدام دسته از جمعیت کشور هستند؟

«کسانی که از جستجوی کار ناامید شده‌اند - شاغلین پاره‌وقت - زنان خانه‌دار»

- (۱) فعال - فعال - فعال
- (۲) غیرفعال - غیرفعال - غیرفعال
- (۳) غیرفعال - فعال - غیرفعال
- (۴) فعال - غیرفعال - فعال

۹۲- با توجه به سوالات، گزینه درست را مشخص کنید.

(الف) رکود بزرگ اروپا در کدام دهه اتفاق افتاده است؟

- (ب) در کدام سطح دستمزد در بازار نیروی انسانی تمام افراد جویای کار، صاحب شغل خواهند شد؟
- (۱) الف: ۱۹۵۰ ب: تعادل و بالاتر
- (۲) الف: ۱۹۳۰ ب: تعادل و پایین‌تر
- (۳) الف: ۱۹۵۰ ب: تعادل و پایین‌تر
- (۴) الف: ۱۹۳۰ ب: تعادل و بالاتر

محل انجام محاسبات

۹۳- چه تعداد از عبارات زیر درست است؟

- اساسی ترین شاخص ارزیابی وضعیت بیکاری کشور نرخ بیکاری است.
- همه کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیتی باشند، شاغل محسوب می شوند.
- مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۱/۴ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق اند.
- دولت ها موظف اند از طریق حمایت از شرکت های تولیدی و مبارزه با فساد با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

(۱) ۴ مورد (۲) ۳ مورد (۳) ۲ مورد (۴) ۱ مورد

۹۴- با توجه به داده های جدول زیر که مربوط به یک جامعه فرضی است، به ترتیب:

الف) جمعیت بیکاران جامعه چقدر است؟

ب) جمعیت زیر ۱۵ سال چقدر است؟

جمعیت کل کشور	۵,۰۰۰,۰۰۰
جمعیت ۱۵ سال و بالاتر	۴ برابر جمعیت زیر ۱۵ سال
جمعیت غیرفعال	۱,۰۰۰,۰۰۰
جمعیت بیکاران	$\frac{1}{5}$ جمعیت شاغلین

(۱) الف: ۶ میلیون نفر ب: ۱۲/۵ میلیون نفر

(۲) الف: ۶ میلیون نفر ب: ۱۰ میلیون نفر

(۳) الف: ۵ میلیون نفر ب: ۱۰ میلیون نفر

(۴) الف: ۵ میلیون نفر ب: ۱۲/۵ میلیون نفر

۹۵- به ترتیب هر کدام از موارد زیر از مزایا یا معایب کدام یک از انواع پول می باشد؟

«قابل تقسیم به تکه های کوچک - گسترش تجارت»

(۱) مزایای مبادلات پایاپای - مزایای پول کاغذی

(۳) مزایای مبادلات با کالاهای خاص - مزایای پول کاغذی (۴) مزایای مبادلات با کالاهای خاص - مزایای پول فلزی

۹۶- اگر هزینه سبد بازار در ابتدای سال ۱۴۰۰، برابر ۵ میلیون تومان و cpi در این سال برابر ۱۲ درصد باشد، هزینه سبد بازار در ابتدای

سال ۱۴۰۱ چقدر است؟

(۱) ۶/۲ میلیون تومان (۲) ۵/۶ میلیون تومان (۳) ۴/۴ میلیون تومان (۴) ۶ میلیون تومان

۹۷- به ترتیب با توجه به عبارات زیر، کدام گزینه درست است؟

● افزایش نقدینگی قطعاً ناشی از عملکرد بانک ها است.

● پول های کاغذی، تحریری یا الکترونیکی، خصوصیتی اعتباری دارند.

● رونق روزافزون کار بانک ها، آنها را به نهادی مهم در اقتصاد تبدیل کرد که نام آن، صرافی شد.

● در ایران غلات، در هندوستان صدف، در تبت چای و در روسیه پوست سمور خواهان بیشتری داشت.

● تورم نشان می دهد که قدرت خرید پول چقدر افزایش پیدا کرده است.

(۱) درست - درست - نادرست - درست - درست (۲) درست - نادرست - درست - درست - درست

(۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست - درست (۴) نادرست - درست - نادرست - درست - نادرست

۹۸- کدام عامل علت به وجود آمدن تورم نیست؟

(۱) نوسانات نرخ ارز (۲) نابرابری عرضه و تقاضا (۳) کاهش درآمدهای نفتی (۴) افزایش حجم نقدینگی

۹۹- با توجه به سؤالات، گزینه درست را مشخص کنید.

الف) کدام کشورهای منطقه در دوران قاجار رشد مطلوبی داشتند؟

ب) در کدام دوران طرح متعدد عمرانی به اجرا درآمد؟

(۱) الف: مصر - ترکیه - سوریه - لبنان ب: پهلوی (۲) الف: ترکیه - روسیه - عراق - لبنان ب: پهلوی

(۳) الف: ترکیه - روسیه - عراق - لبنان ب: صفویه (۴) الف: مصر - ترکیه - سوریه - لبنان ب: صفویه

۱۰۰- چه تعداد از عبارات زیر نادرست است؟

● در قانون اساسی کشور تصویری از خطوط کلی اقتصاد مطلوب اسلامی - ایرانی درج شده است.

● در بخش اقتصادی قانون اساسی بر آموزه هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان و استقلال سیاسی تأکید شده است.

● مقاومت سازی اقتصاد و مصونیت بخشی به آن در برابر فشارها و تکان های داخلی ضروری است.

● هر کشور برای توسعه به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

(۱) ۱ مورد (۲) ۲ مورد (۳) ۳ مورد (۴) ۴ مورد

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳
۱۰ اسفند ۱۴۰۳

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۱)	نسیم اکبری	زهرا حسینی - پیمان شوبی	محمد منتظران - مانی موسوی
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	مرتضی کلاشلو	زهرا بهلولی - عرفان شکری	محمد کاووسی - محمود کاظمی
۳	جامعه‌شناسی (۱)	هانی رکن‌الدینی	هانی رکن‌الدینی - مژده طالب	احسان اسدی - منیره زمانی
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	محسن آهویی	آریا ذوقی - خالد مشیرپناهی	مبینا بهرامی - سمانه ریحانی
۵	تاریخ (۱)	معین‌الدین تقی‌زاده	احسان اسدی - فرزانه عامری	احسان اسدی - نازنین امامی
۶	جغرافیا (۱)	بهروز یحیی	احسان اسدی - شهرام امامی	احسان اسدی - نازنین امامی
۷	منطق	محمد رضایی‌بقا	مریم پورنعمت - محمد رضایی‌بقا	احسان اسدی - محمود کاظمی
۸	اقتصاد	علیرضا هاشمی سنجانی	آیدانا رستمی	نگار کاتبی - محمود کاظمی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمس - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا طول رأس سهمی را از رابطه $x = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آوریم.

$$x = \frac{-3}{-2} = \frac{3}{2}$$

$$y = -\left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3\left(\frac{3}{2}\right) = -\frac{9}{4} + \frac{9}{2} = \frac{9}{4}$$

ربع اول $\Rightarrow \left(\frac{3}{2}, \frac{9}{4}\right)$: رأس سهمی

(ریاضی و آمار دهم، فعالیت صفحه ۶۶)

۲. گزینه ۴ صحیح است.

تابع ماکزیمم دارد؛ پس ضریب x^2 منفی است. از طرفی طول رأس سهمی هم منفی است؛ لذا در گزینه‌های ۳ و ۴ طول رأس سهمی را می‌یابیم.

$$3) x = \frac{-b}{2a} = \frac{-4}{2(-1)} = 2 \quad \times$$

$$4) x = \frac{-b}{2a} = \frac{4}{2(-1)} = -2 \quad \checkmark$$

(ریاضی و آمار دهم، فعالیت صفحه ۶۶)

۳. گزینه ۲ صحیح است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۷۶)

۴. گزینه ۱ صحیح است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۸۰)

۵. گزینه ۲ صحیح است.

داده‌ها را مرتب می‌کنیم تا میانه و مد مشخص شود.

$$5, 7, 9, 10, 13, 13, 14, 15, 15, 15, 17, 19$$

مد ۱۳/۵ میانه

$$15 - 13/5 = 1/5$$

(ریاضی و آمار دهم، کار در کلاس صفحه ۸۸)

۶. گزینه ۲ صحیح است.

چون همه داده‌ها با هم نابرابرند، پس x باید با یکی از داده‌ها برابر باشد.

$$x = \frac{63 + 70 + 66 + 50 + 77 + 65 + 64 + x}{8}$$

$$8x = 455 + x \Rightarrow x = 65$$

با مرتب کردن داده‌ها ۶۵ میانه نیز خواهد بود.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۸۸)

۷. گزینه ۴ صحیح است.

$$\bar{x} = \frac{16 + 20 + 18 + 15 + 19 + 20}{6} = 18$$

$$\sigma^2 = \frac{(20-18)^2 + (19-18)^2 + (15-18)^2 + (20-18)^2 + (16-18)^2}{6}$$

$$\sigma^2 = \frac{11}{3} \Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{11}{3}} \approx 1/9$$

(ریاضی و آمار دهم، کار در کلاس صفحه ۹۰)

۸. گزینه ۳ صحیح است.

با حذف عدد ۱۳ که مد است میانگین داده‌ها ۱۶ می‌شود.

$$\sigma^2 = \frac{(14-16)^2 + (19-16)^2 + (12-16)^2 + (17-16)^2 + (18-16)^2}{5}$$

$$\sigma^2 = \frac{4 + 9 + 16 + 1 + 4}{5} = 6/5 \Rightarrow \sigma \approx 2/6$$

(ریاضی و آمار دهم، فعالیت صفحه ۸۹)

۹. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا تابع $2x - y = 3$ را به شکل استاندارد می‌نویسیم:

$$y = 2x - 3$$

تابع هزینه - تابع درآمد = تابع سود

$$P(x) = (x-1)^2 + 2 - (2x-3)$$

$$= x^2 - 2x + 1 + 2 - 2x + 3 = x^2 - 4x + 6$$

ماکزیمم سود تولیدی در رأس نمودار آن یعنی در نقطه‌ای به طول

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{-4}{2 \times 1} = 2 \quad \text{به دست می‌آید:}$$

$$y_s = ? \Rightarrow P(2) = 2^2 - 4 \times 2 + 6 = 2$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۷۰)

۱۰. گزینه ۳ صحیح است.

پارامتر توصیف‌کننده جامعه، آماره توصیف‌کننده نمونه است و متغیر هر ویژگی از اشخاص یا اشیا است که قرار بر بررسی آنهاست.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۷۹)

۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

داده دورافتاده به داده بسیار بزرگ‌تر یا بسیار کوچک‌تر از سایر داده‌ها گفته می‌شود. از آنجا که داده دورافتاده موجب می‌شود تا میانگین از مقدار واقعی خود فاصله بگیرد، بهتر است در صورت وجود داده دورافتاده از میانه برای محاسبه معیار گرایش به مرکز استفاده شود.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۸۸)

۱۲. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به رابطه میانگین $(\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n})$ ، میانگین داده‌های مسئله به شکل زیر به دست می‌آید:

$$\bar{x} = \frac{x - 3 + 2x + x + 2 + 7}{4} = \frac{4x + 6}{4}$$

از آنجا که میانگین برابر ۱۰ است، پس می‌توان مقدار x را به دست آورد:

$$\frac{4x + 6}{4} = 10 \Rightarrow 4x + 6 = 40 \Rightarrow x = \frac{34}{4} = \frac{17}{2}$$

میانه داده‌ها وقتی تعداد آنها زوج باشد، میانگین دو عدد وسطی است. با توجه به مقدار x ، داده‌ها از کوچک به بزرگ مرتب می‌شوند:

$$x - 3 = \frac{11}{2}, 2x = 17, x + 2 = \frac{21}{2}, 7$$

$$\frac{11}{2}, 7, \frac{21}{2}, 17$$

$$\text{میانه} = \frac{7 + \frac{21}{2}}{2} = \frac{25}{4} = 8/75$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۸۸)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم تا چارک‌ها مشخص شوند.

$$10, 10, 15, 17, 18, 22, 23, 25$$

 Q_1

$$Q_2 = \frac{15 + 17}{2} = 16$$

 Q_3

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 22 - 10 = 12$$

تقریباً ۵۰ درصد داده‌ها بین Q_1 و Q_3 یعنی ۱۰ و ۲۲ هستند و تقریباً ۷۵ درصد داده‌ها از Q_1 یعنی ۱۰ بیشتر هستند و در نهایت تقریباً ۲۵ درصد داده‌ها از Q_3 یعنی ۲۲ بیشتر هستند.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا باید داده‌ها را مرتب کنیم:

$$-3, -2, 1, 1, 3, 3, 4, 6, 15, 15, 17$$

 Q_1

میانه

 Q_3 دامنه میان‌چارکی $IQR = Q_3 - Q_1$ بوده و برابر است با:

$$IQR = 15 - 1 = 14$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۴۱. گزینه ۱ صحیح است.
نگاه دنیوی جهان متجدد و ارزش‌های آن به گونه‌ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند.
هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.
علوم مبتنی بر عقل و وحی دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.
یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد که نشان‌دهنده تأثیر بُعد نفسانی بر بعد اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)
۴۲. گزینه ۳ صحیح است.
بررسی عبارات نادرست:
عبارت اول: هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.
عبارت سوم: تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)
۴۳. گزینه ۴ صحیح است.
اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۹۷)
۴۴. گزینه ۴ صحیح است.
کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آنها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.
طبقه متوسط، هویتی منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیتی و اعتباری برخوردار نبود، ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.
وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۷۷، ۸۸ و ۹۷)
۴۵. گزینه ۴ صحیح است.
فئودال‌ها طبقه‌ای از مردم عادی بودند که نه اشراف بودند و نه رعیت - این طبقه هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود ولی به علت فایده و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۸۴)
- عربی، زبان قرآن
۴۶. گزینه ۳ صحیح است.
کلمات مهم: قُلْ / بگو / انظروا: نگاه کنید، بنگرید / کیف: چطور، چگونه / الخلق: آفرینش / بدأ: آغاز کرد، شروع کرد
خطاهای سایر گزینه‌ها:
(۱) بگوئید (معادل فارسی «قولوا» است و نه «قُلْ»)
(۲) گردش کن (معادل فارسی «سِر» است و نه «سیروا»)
(معادل فارسی «انظر» است و نه «انظروا»)
(۴) بگوئید (مانند ۱)
- (عربی دهم، صفحه ۶۷)
۴۷. گزینه ۴ صحیح است.
هذه طيور: اینها پرندگانی (پرنده‌هایی) هستند (رد گزینه‌های ۱ و ۲؛ «هذه الطيور» یعنی «این پرنده‌ها» / تذنا: ما را راهنمایی می‌کنند (رد گزینه ۱؛ فعل مضارع است، نه ماضی) / با غریزه‌شان، با غریزه خود (رد گزینه ۲؛ «قدرت» اضافی است) / أعشاب: گیاهانی (رد گزینه‌های ۲ و ۳؛ «درختانی» ترجمه درستی برای آن نیست) / تفرز: ترشح می‌کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۳؛ «تولید می‌کنند» ترجمه درستی برای آن نیست) / زيتا طبيئا: روغن دارویی، روغن طبی (رد گزینه ۳؛ «مفیدی» ترجمه درستی برای «طبیئا» نیست) / الجروح: زخم‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۲؛ جمع است، نه مفرد).
(عربی دهم، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۳۳. گزینه ۴ صحیح است.
مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۴: تقدیرگرایی و تسلیم قضا و سرنوشت بودن
مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) طلب توجه و یاری از معشوق
(۲) از دست دادن شکیبایی به خاطر دوری از یار
(۳) درد از جانب معشوق درمان و یاد او آرام‌بخش است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۶۵)
۳۴. گزینه ۳ صحیح است.
در بیت گزینه ۳ شاعر به مفهوم پاکبازی و فدا کردن جان برای معشوق اشاره دارد و حسرت می‌خورد که فقط یک جان دارد تا برای یار خود فدا کند.
در بیت سؤال و سایر گزینه‌ها به مفهوم یگانه بودن یار (خداوند) یا به عبارتی «وحدت وجود» اشاره شده است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۷۵)
۳۵. گزینه ۲ صحیح است.
در بیت (د) به یکسان بودن اصل و جنس باز و زاغ اشاره شده که هر دو پرنده‌اند. در سایر ابیات اشاره می‌شود که انسان مانند یک پرنده در قفس دنیا اسیر است و در آخر به عالم بالا که اصل اوست، باز خواهد گشت.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۷۶)
- جامعه‌شناسی
۳۶. گزینه ۱ صحیح است.
گروه خونی از ویژگی‌های انتسابی است که در انتخاب آن نقشی نداریم و از ویژگی‌های فردی شخص است و ثابت است یعنی قابل تغییر نیست.
روستایی بودن هم ویژگی انتسابی و اجتماعی و ثابت است.
کارمند بودن یک ویژگی اکتسابی است و اجتماعی و چون قابل تغییر است، متغیر است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۶۴)
۳۷. گزینه ۲ صحیح است.
بررسی گزینه‌های نادرست:
(۱) هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است.
(۳) هویت اجتماعی هر فرد یعنی هویت فرد در جامعه، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.
(۴) در جامعه سرمایه‌داری، هویت اجتماعی افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آنها وابسته است.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۷۳، ۷۴ و ۷۷)
۳۸. گزینه ۴ صحیح است.
فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.
به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.
اقتناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)
۳۹. گزینه ۳ صحیح است.
تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۸۳)
۴۰. گزینه ۲ صحیح است.
منظور از موقعیت اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.
تعارض فرهنگی، اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.
در جوامع فئودال غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آنها با زمین بستگی داشت.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۸۶، ۸۸ و ۹۱)

۴۸.

گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: انتخبنا: انتخاب کردیم / مدینه اصفهان التاريخية: شهر تاریخی اصفهان / قضاء العطلات الصيفية: گذراندن تعطیلات تابستانی، سپری کردن تعطیلات تابستانی
خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۲) جهانگردان و بیگانگان (معادل فارسی «السَّيَّاح وَ الْأَجَانِب» است و نه «السَّيَّاح الْأَجَانِب») - معادل فارسی «قَامَتْ بِ» نیامده است! (ثبت کرد) معادل فارسی «سَجَّلَ» است و نه «تَسَجَّلَ»؛ «تَسَجَّلَ» اسم مصدر است و نباید به صورت فعل ترجمه شود! تعطیلات در تابستان (معادل فارسی «العطلات في الصيف» است و نه «العطلات الصيفية»!) (۳) بسیاری از ... جذب می‌شدند (دقت کنید که «كثِيرًا» اسم منصوبی است که بعد از فعل آمده است، بنابراین مفعول است و باید با «را» ترجمه بشود، در نتیجه «بسیاری از ... را جذب می‌کرد» صحیح است!) (۴) معادل فارسی «قَامَتْ بِ» نیامده است! (ثبت کرد) معادل فارسی «سَجَّلَ» است و نه «تَسَجَّلَ»؛ «تَسَجَّلَ» اسم مصدر است و نباید به صورت فعل ترجمه شود! تعطیلات در تابستان (مانند گزینه ۲) - بسیاری از ... جذب آن می‌شدند (مانند گزینه ۳)

(عربی دهم، صفحه ۱۳)

۴۹.

گزینه ۳ صحیح است.

رَبَّمَا: شاید، چه بسا (رد گزینه‌های ۱ و ۲؛ «لَيْتَ» یعنی «کاش» / یَسْتَطِيعُ: بتواند (رد گزینه‌های ۱ و ۲؛ فعل مضارع است، نه ماضی) / اُنْ يَسْتَعِينُ: کمک بگیرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ «استفاده کند» ترجمه درستی برای آن نیست) / هَذِهِ الْبِكْتِيرِيَا: این باکتری (رد گزینه‌های ۱ و ۴؛ مفرد است. ضمناً «هَذِهِ» در گزینه ۱ ترجمه نشده است. / عيون: چشم‌ها، چشمان (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ جمع است، نه مفرد) / إنارة: نورانی کردن، روشن کردن، روشنایی (رد گزینه ۴؛ «روشن شدن» ترجمه درستی برای آن نیست) / الشوارع والمدن: خیابان‌ها و شهرها (رد گزینه ۲؛ جمع هستند، نه مفرد)

(عربی دهم، صفحه ۶۸)

۵۰.

گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:
(۱) موزه میراث روستایی در نزدیکی رشت، یکی از مناطق دارای جاذبه جهانگردی است!
(۲) گردشگران تصاویری را از دریاچه‌ای گرفتند که مطالبی را درباره آن خوانده بودند!
(۳) جهانگردان بیگانه با تحیر به آن فرش نگاه کردند و آفریننده‌اش را ستایش کردند!

(عربی دهم، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۵۱.

گزینه ۴ صحیح است.

زیبایی: جمال (رد گزینه‌های ۱ و ۳؛ «جمیل» یعنی «زیبا» / نشر دادن آن: نشر، انتشاره (رد گزینه ۲؛ «نشره» فعل مضارع است و به معنی «آن را نشر می‌دهد» می‌باشد) / میوه آن: ثمرته (رد گزینه‌های ۱ و ۳؛ مفرد است. «ثمار» یعنی «میوه‌ها» / عمل کردن: العمل (رد گزینه ۲؛ «یعمل» فعل مضارع و به معنی «عمل می‌کند» است.)

(عربی دهم، صفحه ۹۲)

۵۲.

گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه عبارت: «بهترین مردم کسی است که به مردم سود برساند.» این عبارت و گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ همگی در مورد خدمت به خلق و سود رساندن به دیگران است، اما گزینه ۲ می‌گوید: نتیجه هر کار خوبی به خود انسان بر می‌گردد.

(عربی دهم، صفحه ۹۲)

ترجمه متن:

کیوی از بهترین میوه‌ها به شمار می‌رود. میوه کیوی حاوی مقدار فراوانی از ویتامین «C» است. ماده کلروفیل به این میوه رنگ سبز می‌دهد. کیوی دارای یک مغز سبز که حاوی دانه‌هایی سیاه‌رنگ کوچک است و شامل بسیاری از املاح است و منبع خوبی برای منیزیم به شمار می‌رود که قلب را تقویت می‌کند و به بهبود حرکت خون کمک می‌نماید. این میوه نقشی بالا در کاهش سطح (میزان) کلسترول خون دارد تا جایی که خطر ابتلا به حملات قلبی و بیماری گرفتگی رگ‌ها را کاهش می‌دهد. کارشناسان تغذیه در شناخت این میوه بسیار تلاش می‌کنند.

۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) میوه کیوی از منابع مهمی در گرفتگی رگ‌ها به شمار می‌رود.
(۲) استفاده از کیوی درجه حرارت بدن را به سرعت کم می‌کند.
(۳) کیوی قلب را تقویت می‌کند و به افزایش بیماری‌های قلبی کمک می‌نماید.
(۴) در میوه کیوی املاح فراوانی یافت می‌شود که برای بدن مفید هستند.

۵۴. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) کیوی میوه مفیدی فقط نزد کارشناسان تغذیه به شمار می‌رود.
(۲) دشمن قلب به شمار می‌رود و به آن آسیب می‌زند.
(۳) از میوه‌های سرشار از کلروفیل در دانه‌هایش به شمار می‌رود.
(۴) منبعی خوب در تقویت قلب و درمان بیماری‌های آن به شمار می‌رود.

۵۵. گزینه ۳ صحیح است.

خطای این گزینه: جمع مذکر سالم («عُیُون» جمع مکسر است!)

۵۶. گزینه ۴ صحیح است.

يَنْبَغُ ← يَنْبَغُ [يَنْبَغُ (بر وزن يَنْفَعُ)] مضارع باب «إِنْفَعَال» است و عین الفعل آن باید کسر «ـ» باشد.
نُوع ← نَوْع [تَلَفُظ درست واژه «نوع» به صورت «نوع» است].
(عربی دهم، صفحه ۶۸)

۵۷. گزینه ۳ صحیح است.

در این گزینه، «تَلَكَّ» اسم اشاره است و نقش فاعل را دارد و مبنی است! در گزینه ۱، «العباد» نقش فاعل را دارد و معرب است! در گزینه ۲، «طالِب» نقش فاعل را دارد و معرب است! در گزینه ۴، «زَمِيلَة» نقش فاعل را دارد و معرب است!

(عربی دهم، صفحه ۷۳)

۵۸. گزینه ۳ صحیح است.

در این گزینه، خبر از نوع جمله فعلیه است. ← «يُحَذِّرُ» در گزینه ۱، خبر از نوع اسم است «نصف»! در گزینه ۲، با دو جمله اسمیه روبه‌رو هستیم و خبر در هر دو جمله از نوع اسم است «حُسَيْن، حَدَّاد»! در گزینه ۴، خبر از نوع اسم است «ذَكِيَّة»!

(عربی دهم، صفحه ۷۲)

۵۹. گزینه ۴ صحیح است.

اولاً؛ برای جای خالی اول چون «النَّاسُ» فاعل از نوع «اسم ظاهر» است، لذا باید فعل قبل از آن به صورت مفرد، یعنی «يَعْلَمُ» بیاید. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)، ثانیاً؛ برای جای خالی دوم چون نقش «مضاف‌الیه» نیاز است و «مضاف‌الیه» نیز «مجرور» است، لذا «جمع مذکر سالم» باید یا علامت «ین» بیاید، زیرا «وَنَ» برای نقش‌های مرفوعی است (رد گزینه‌های ۱ و ۳).
(عربی دهم، صفحه ۷۳)

۶۰. گزینه ۱ صحیح است.

در این گزینه، «اسم مبنی» وجود ندارد. اسم‌های اشاره مثنی یعنی «هَذَانِ، هَذَيْنِ | هَاتَانِ، هَاتَيْنِ» معرب هستند.
در گزینه ۲؛ ضمیر «هما» اسم مبنی است، در گزینه ۳؛ «إِذَا» و ضمیر «ه» اسم مبنی هستند و در گزینه ۴ نیز اسم اشاره «هذه» اسم مبنی است.
(عربی دهم، صفحه ۸۵)

تاریخ

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) نادرست، زیرا کاربرد واژه آریایی برای دیگر اقوام هند و اروپایی، به جز ایرانیان و هندیان درست نیست.
(ب) نادرست، زیرا خسروپرویز، با حمایت امپراتوری روم شرقی، به تاج و تخت رسید.
(ج) نادرست، زیرا پادشاهان هخامنشی، به‌ویژه داریوش یکم، ادعا می‌کردند که به خواست اهوره‌مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌راندند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۰، ۹۶، ۹۹ و ۱۰۰)

۶۲

گزینه ۴ صحیح است.

هوخشتر: با حکومت بابل، علیه آشور متحد شد و به حاکمیت آشوریان پایان داد.

مهرداد دوم: در دوران این پادشاه، اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

شاپور یکم: در جنگ‌های بین ایران و امپراتوری روم در زمان این پادشاه، گردیانوس، امپراتور روم، کشته شد و در جنگ دیگر والریانوس، امپراتور روم به اسارت درآمد.

خسرو پرویز: برانداختن حکومت لخمیان از اشتباهات بزرگ او بود که باعث شد مرزهای جنوب غربی ایران در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع بماند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۲، ۹۳، ۹۶ و ۹۷)

۶۳

گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

به دلیل نارضایتی دولت - شهرهای یونانی، مخصوصاً آتن از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه، آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر به نام میلئوس (ملطیه) را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند.

برای اولین بار در قرن ۹ ق.م، در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است.

ساسانیان برای جلوگیری از غارتگری اعراب، حکومتی دست‌نشانده به ریاست اعراب لخمی (لخمیان) در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کردند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۱، ۸۶، ۸۷، ۹۳ و ۹۷)

۶۴

گزینه ۳ صحیح است.

کوروش بزرگ در سال ۵۲۹ قبل از میلاد بابل را به صورت مسالمت‌آمیز فتح کرد و بدون جنگ و خونریزی وارد شهر شد.

در پی تسخیر بابل، تمامی بین‌النهرین و نیز سرزمین‌های سوریه، فلسطین و فنیقیه (لبنان امروزی)، تحت فرمان هخامنشیان درآمد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۶۵

گزینه ۲ صحیح است.

اشکانیان در طول حدود ۴۷۰ سال حکومت، چندین بار پایتخت خود را تغییر دادند. پایتخت‌های این سلسله به ترتیب عبارتند از: شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صدرروازه در حوالی دامغان کنونی که یونانیان به آن هکاتم پولس می‌گفتند و شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی. براساس باورهای کهن ایرانی، مهر یا میترا، ایزد پیمان و قانون و پشتیبان نظم اجتماعی بود.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۹۱ و ۱۰۴)

۶۶

گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شدند، نجات داد و باب‌المنذب و خلیج عدن را به تسلط خود درآورد.

ج) خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر دوم (که از ۴۰۴ تا ۳۵۸ ق.م حکومت کرد)، دچار تفرقه درونی شد.

د) تشکیلات اداری ساسانیان از اداره‌ها و دیوان‌های مختلفی تشکیل شده بود که در رأس آنها، وزیر بزرگ قرار داشت که به او بزرگ فرمادار می‌گفتند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۷، ۱۰۳، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۶۷

گزینه ۳ صحیح است.

دیوان شاهی وظیفه مهم نگارش، تنظیم، ثبت و نگهداری نامه‌ها، اسناد و نوشته‌های دولتی را برعهده داشت.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۰۰)

۶۸

گزینه ۲ صحیح است.

داریوش بزرگ پس از لشکرکشی به شرق و افزودن قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند به قلمرو خود، به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد.

تأسیس سپاه جاویدان، احداث جاده شاهی و برپایی کاخ‌ها و بناهای مجلل، به ویژه در شوش و تخت‌جمشید از جمله اقدام‌های مهم داریوش یکم بود.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۵)

۶۹. گزینه ۱ صحیح است.

یکی از سرداران مشهور به نام بهرام چوبین با پشتیبانی بزرگان، علیه هرمز چهارم سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار کرد و خود به جای او بر تخت پادشاهی نشست.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۷۰. گزینه ۲ صحیح است.

نبرد مارتن در زمان هخامنشیان و داریوش، بین ایران و یونان نبرد سلامیس در زمان هخامنشیان و خشایارشا، بین ایران و یونان

نبرد حران در زمان اشکانیان و ارد دوم، بین ایران و روم

نبرد قادسیه در زمان ساسانیان و یزدگرد سوم، بین ایران و اعراب

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۶، ۹۳ و ۹۸)

جغرافیای ایران

۷۱. گزینه ۱ صحیح است.

در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.

بررسی سایر موارد:

۲ و ۴) در ایران به علت نزدیکی به مدار رأس‌السرطان، فصل تابستان بارش‌چندانی نداریم.

۳) بارش‌ها در ایران از اواخر پاییز آغاز می‌شود.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴۹)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند. اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آنها بیشتر خواهد بود.

بررسی سایر موارد:

رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی، و مقدار آب آنها در سال‌های مختلف متفاوت است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴۹)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

در مناطق مرتفع کوهستانی، مکان‌هایی وجود دارد که سرچشمه رودهای متعددی هستند، به این مکان‌ها کانون‌های آبگیر می‌گویند. رودهایی که از کانون‌های آبگیر سرچشمه می‌گیرند ممکن است در جهات مختلف جریان یابند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۵۰)

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن جزء کانون‌های فصلی به شمار می‌روند.

بررسی سایر موارد:

۱) در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک، که گاهی بارش‌های کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد، نوعی کانون آبگیر موقت شکل می‌گیرد که آنها را کانون‌های اتفاقی می‌نامند.

۲ و ۳) کانون‌های آبگیری که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند و حداقل در هشت ماه از سال، این بارش‌ها اتفاق بیفتد، به آنها کانون‌های دائمی می‌گویند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۵۰)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

بررسی سایر موارد:

دیگر گزینه‌ها به کانون‌های آبگیر و ویژگی رودهای ایران اشاره دارد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۵۱)

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

ب) تنها دریای آزاد ایران، که از طریق آن می‌توان به آب‌های همه دریاهای جهان دسترسی داشت، دریای عمان است. دریای عمان بخشی از آب‌های اقیانوس هند است که از طریق تنگه مهم هرمز از خلیج فارس جدا می‌شود.

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

چون به انواع تقابل اشاره شده پس گزینه ۳ که عکس مستوی است و از روابط تقابل نیست، نمی تواند پاسخ صحیح باشد.
گزینه اول تناقض، گزینه دوم تضاد و گزینه چهارم تداخل می باشد که از انواع تقابل هستند.

(منطق دهم، صفحه های ۶۳ تا ۶۸)

۸۳. گزینه ۴ صحیح است.

با در نظر گرفتن مربع تقابل بین الف و ج رابطه تداخل برقرار است که الف و ج می توانند هر دو هم صادق باشند (کلی صادق) ← جزئی صادق) و هم هر دو کاذب باشند (جزئی کاذب) ← کلی کاذب) رابطه الف و ب تضاد است که صدق هر دو محال است اما کذب هر دو ممکن. رابطه الف و د و همچنین ب و ج تناقض است که صدق و کذب هر دو با هم محال است.

(منطق دهم، صفحه های ۶۲ تا ۶۶)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

در گزینه ۱، از صدق قضیه کلی می توان به صدق قضیه جزئی که با آن رابطه تداخل دارد، رسید و نمی توان کذب قضیه جزئی را تعیین کرد. در گزینه ۲، قضیه دوم، عکس مستوی قضیه اول است و به درستی عکس انجام شده است. پس هر دو قضیه صادق هستند. در گزینه ۳، سالبه جزئی را عکس مستوی کرده است؛ در حالی که سالبه جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد و دچار ایهام انعکاس شده است. در گزینه ۴، دو قضیه با یکدیگر رابطه تداخل دارند و از کذب قضیه جزئی به کذب قضیه کلی رسیده است که نتیجه گیری درستی است.

(منطق دهم، صفحه های ۶۵ تا ۶۹)

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

هرگاه جای موضوع و محمول در قضیه ای حملی تغییر کند، عکس مستوی انجام می شود. اما باید دقت کرد که موجب کلیه باید به صورت موجب جزئی عکس شود. چون در قضیه صورت سؤال، عکس به صورت موجب کلیه آمده است، دچار مغالطه ایهام انعکاس شده است.

(منطق دهم، صفحه ۶۹)

۸۶. گزینه ۱ صحیح است.

برای اعتبار قیاس اقترانی حملی باید به سه شرط زیر توجه داشت:

- ۱- حداقل یکی از مقدمات موجب باشد.
 - ۲- حد وسط حداقل در یکی از مقدمات علامت مثبت داشته باشد.
 - ۳- هر کدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت دارند در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند.
- این سه شرط در گزینه اول برقرار است پس قیاس معتبر است. بررسی سایر گزینه ها:
- ۲) شرط سوم را ندارد. علامت محمول نتیجه (ج) مثبت اما در مقدمه دوم علامت (ج) منفی است.
- ۳) حد وسط (ب) در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.
- ۴) هر دو مقدمه سالبه است.

(منطق دهم، صفحه های ۷۷ تا ۷۹)

۸۷. گزینه ۳ صحیح است.

دامنه مصادیق موضوع با توجه به علامت سور تعیین می شود. سور جزئی علامت موضوع را منفی و سور کلی علامت موضوع را مثبت می کند. دامنه مصادیق محمول با توجه به علامت نسبت مشخص می شود. نسبت موجب، علامت محمول را منفی و نسبت سالبه، علامت محمول را مثبت می کند.

در مورد قضایای شخصی، علامت موضوع مثبت می باشد. در گزینه سوم ما به عنوان موضوع، علامت مثبت و نسبت هم سالبه و محمول دارای علامت مثبت است. (ضمایر قضیه را شخصی می کنند). علامت موضوع و محمول در گزینه اول به ترتیب منفی و مثبت، در گزینه دوم مثبت و منفی و در گزینه چهارم مثبت و منفی است. گزینه های دوم و چهارم هر دو قضیه شخصی هستند. در گزینه ۴ منظور لفظ انسان می باشد.

(منطق دهم، صفحه های ۷۶ و ۷۷)

د) دریاچه ارومیه دومین دریاچه آب شور جهان و یکی از مهم ترین زیست بوم های آبی ایران است. این دریاچه بزرگ ترین دریاچه داخلی کشور بوده و به دلیل برخورداری از ارزش های بی نظیر طبیعی و اکولوژیک، به عنوان پارک ملی و ذخیره گاه زیست کره یونسکو معرفی شده است.

بررسی سایر عبارت ها:

الف) از جمله دلایل اهمیت خلیج فارس، تجارت دریایی و وجود منابع عظیم نفت و گاز در بستر آن و انواع ماهی و میگو است. خاویار مختص به دریای خزر است.

ج) طولانی ترین رودهایی که به دریای خزر می ریزند عبارت اند از رود ولگا و اورال از شمال، سفیدرود و هراز از جنوب، رود اترک و گرگان از جنوب شرق و رود کورا و ارس از سمت جنوب غرب.

(جغرافیا دهم، صفحه های ۵۲ تا ۵۶)

۷۷. گزینه ۴ صحیح است.

کشور ایران، به لحاظ برخورداری از موقعیت جغرافیایی ممتاز و همچنین محیط طبیعی ویژه، توانایی و ظرفیت بالای جذب جمعیت را دارا می باشد. در اغلب نقاط ایران به لحاظ موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد خود در قلب تقاطع ارتباطی خاورمیانه، آسیا و اروپا و به واسطه بهره مندی در حوزه تجارت منطقه ای و فرامنطقه ای و همچنین برخورداری اقلیم خاص چهار فصل، از پتانسیل و توانایی جذب و افزایش جمعیت بالایی برخوردار است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۶۶)

۷۸. گزینه ۱ صحیح است.

نکته مهم در رشد جمعیت، این است که نه تنها عامل طبیعی زاد و ولد در آن نقش دارد، بلکه مهاجرت از عوامل تأثیرگذار بر رشد جمعیت کشورها به شمار می رود.

بررسی سایر موارد:

در دهه های اخیر، نقش انسان به عنوان عامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت، نسبت به گذشته، افزایش چشمگیری داشته است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۶۸)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

مهاجرت های گروهی که براساس تصمیمات سیاسی انجام می شود و اشاره به سیاست های کلی نظام در اجرای برنامه های جمعیتی کشور دارد که توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شده است.

بررسی موارد نادرست:

۱) در دهه های اخیر بر اثر گسترش بهداشت و واکسیناسیون، لوله کشی و بهبود آب آشامیدنی، رونق صادرات نفت و واردات مواد غذایی؛ میزان مرگ و میر کاهش یافته و سبب افزایش سریع جمعیت شده است.

۲) مهاجرت از عوامل مهم در تغییرات جمعیت به شمار می رود.

۳) اشاره به موارد دفاعی و امنیتی دارد نه سیاست های کلی جمعیتی.

(جغرافیا دهم، صفحه های ۷۱ تا ۷۴)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان های خاص، تفاوت چندانی ندارد، اما در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می شود. متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه ریزی هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه های مختلفی دسته بندی کرده اند.

بررسی سایر موارد:

تمامی موارد به درستی ساختار جمعیت و موارد مربوط به آن را بیان می کنند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۷۰)

منطق

۸۱. گزینه ۴ صحیح است.

در چنین مواردی از انتها به ابتدای مورد خواسته شده آمده و آن را می نویسیم یعنی ابتدا نقیض قضیه، سپس تداخل و در انتها عکس قضیه را می نویسیم.

هیچ گیاه بی جان نیست — نقیض — بعضی گیاه ها بی جان هستند — تداخل — هر گیاه بی جان است — عکس — بعضی بی جان ها گیاه هستند.

(منطق دهم، صفحه های ۶۳ تا ۶۸)

۸۸.

گزینه ۳ صحیح است.

در شکل سوم قیاس اقترانی حد وسط هم در مقدمه اول و هم در مقدمه دوم در جایگاه موضوع قرار دارد. در قضایای صورت سؤال تنها قضایای (الف) و (ج) موضوع مشابه دارند. پس این دو قضیه می‌توانند مقدمات قیاسی از شکل سوم باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این دو قضیه می‌توانند مقدمات قیاس شکل اول باشند حد وسط دو قضیه «حیوان» است که در قضیه اول در جایگاه محمول و در قضیه دوم در جایگاه موضوع قرار دارد.

(۲) این دو قضیه، هیچ جزء مشترکی ندارند، بنابراین نمی‌توان با آنها قیاس اقترانی ساخت.

(۴) حد وسط این دو قضیه «ناطق» است که در هر دو قضیه در جایگاه محمول است، بنابراین این دو قضیه قیاس شکل دوم را می‌سازند.

(منطق دهم، صفحه‌های ۷۳، ۷۸ و ۷۹)

۸۹.

گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به سالبه بودن نتیجه و سالبه بودن مقدمه اول، پس مقدمه دیگر باید موجب باشد. پس گزینه ۴ غلط است. با توجه به مثبت بودن علامت ج در نتیجه، باید ج در مقدمه هم دارای علامت مثبت باشد.

(۱) هر ب ج است.

(۲) هر ج + ب است.

(۳) بعضی ب ج است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

۹۰.

گزینه ۱ صحیح است.

گزینه‌های ۲ و ۴ نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد چون برای سور جزئی نمی‌توان تضاد داشت.

گزینه ۳ نیز درست نیست چون تضاد آن دارای نسبت سالبه خواهد شد و تداخل آن نیز سالبه می‌شود در حالی که نتیجه قیاس داده شده موجب است و اگر یکی از مقدمات سالبه شود نتیجه نیز سالبه خواهد شد.

در گزینه ۱ تضاد قضیه «هر الف د است» خواهد شد و تداخل آن «بعضی الف د است» می‌شود که می‌تواند مقدمه اول قیاس باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

اقتصاد

۹۱.

گزینه ۳ صحیح است.

کسانی که از جست‌وجوی کار ناامید شده‌اند جزء جمعیت غیرفعال هستند و جزء بیکاران نیز در نظر گرفته نمی‌شوند.

شاغلین پاره‌وقت، چه پاره‌وقت و چه تمام وقت، جزء جمعیت فعال هستند. زنان خانه‌دار نیز جزء جمعیت غیرفعال هستند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۵)

۹۲.

گزینه ۲ صحیح است.

(الف) رکود بزرگ در اروپا در دهه ۱۹۳۰ اتفاق افتاده است.

(ب) در بازار نیروی انسانی در سطح دستمزد تعادلی و کمتر از تعادل تمام افراد جویای کار صاحب شغل خواهند شد و حتی در سطح دستمزد کمتر از تعادل صاحبان بنگاه‌ها متقاضی نیروی کار بیشتری با دستمزد کم هستند ولی نیروی کار کمی در بازار حاضر است با این سطح دستمزد کار کنند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۴، ۸۶ و ۸۷)

۹۳.

گزینه ۳ صحیح است.

عبارت‌های اول و سوم نادرست‌اند.

اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت اشتغال کشور، نرخ بیکاری است. مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق‌اند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۶، ۸۹ و ۹۰)

۹۴.

گزینه ۳ صحیح است.

برای حل این سؤال به ناچار بدون توجه به سؤالات باید مجهولات جدول را مشخص کنیم:

جمعیت ۱۵ سال و بالاتر + جمعیت زیر ۱۵ سال = جمعیت کل کشور

زیر ۱۵ سال $5,000,000 = X_1 + 4X_1 \Rightarrow X_1 = 1,000,000$ ۱۵ سال و بالاتر $4,000,000$

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

 $4,000,000 = X_2 + 1,000,000 \Rightarrow X_2 = 3,000,000$

جمعیت بیکاران + جمعیت شاغلین = جمعیت فعال

 $3,000,000 = 5X_3 + X_3 \Rightarrow X_3 = 500,000$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۵)

۹۵. گزینه ۴ صحیح است.

کالاهای خاص، کالاهایی با دوام و فاسدنشدنی و قابل تقسیم به تکه‌های کوچک و پرترفدار بودند و بشر با استفاده از برخی فلزات مثل طلا و نقره، موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل و نقل را نیز رونق بخشید.

(اقتصاد دهم، صفحه ۹۴)

۹۶. گزینه ۲ صحیح است.

درصد تغییر cpi

$100 \times \frac{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل} - \text{هزینه سبد بازار در سال معین}}{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل}}$

$$\frac{12}{100} = \frac{X - 5}{5} \Rightarrow 60 = 100X - 500$$

$$\Rightarrow 560 = 100X \Rightarrow X = 5.6$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۰۱)

۹۷. گزینه ۴ صحیح است.

افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از عملکرد بانک‌هاست. رونق روزافزون کار صرافی‌ها، آنها را به نهادی مهم در اقتصاد تبدیل کرد که نام آن، بانک شد. تورم نشان می‌دهد که قدرت خرید پول چقدر کاهش پیدا کرده است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۹۴، ۹۵، ۹۷، ۹۸ و ۱۰۱)

۹۸. گزینه ۳ صحیح است.

درباره علت به وجود آمدن تورم در جامعه، نظریه‌های مختلفی وجود دارد. گاهی علت تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد است. تورم می‌تواند علت دیگری هم داشته باشد. اگر افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید هماهنگ نباشد می‌تواند سبب تورم شود. در کشور ما افزایش درآمدهای نفتی هر چند گاهی به افزایش ظرفیت‌های تولیدی کمک می‌کند اما باعث رشد درآمدهای اقتصادی و رشد حجم نقدینگی در کشور می‌شود که تورم‌زا است. علاوه بر این نوسانات نرخ ارز نیز بر ارزش پول ما اثر منفی می‌گذارد و منجر به کاهش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به تورم می‌شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) در دوره قاجار در حالی که کشورهای دیگر منطقه همچون مصر، ترکیه، سوریه و لبنان در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

در قانون اساسی، بر آموزه‌هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان و استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تأکید شده است. مقاومت‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن در برابر فشارها و تکان‌های خارجی ضروری است. هر کشور برای پیشرفت به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۱ و ۱۱۵)